

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Obec Bohušov**
sídlem Bohušov 15, 793 99 Bohušov
zastoupen advokátkou Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou
sídlem Olomoucká 36, 789 85 Mohelnice

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6 2018, č. j. 25350/18/5000-10470-700290,
ve věci odvodu do státního rozpočtu a Národního fondu,

takto :

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 1. 6 2018, č. j. 25350/18/5000-10470-700290 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jany Zwyrtek Hamplové, advokátky se sídlem Olomoucká 36, 789 85 Mohelnice.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 10. 7. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2018 č. j. 25350/18/5000-10470-700290 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla změněna rozhodnutí vydaná Finanční úřadem pro Moravskoslezský kraj (dále jen „správce daně“), a to platební výměr č. 313/2014, vyměřující žalobci za porušení rozpočtové kázně odvod do státního rozpočtu ve výši 155 573 Kč, a platební výměr č. 314/2014, vyměřující žalobci odvod do Národního fondu ve výši 881 582 Kč, tak, že odvod do státního rozpočtu byl nově vyměřen ve výši 42 494 Kč a odvod do Národního fondu ve výši 240 790 Kč. V ostatním zůstaly výroky prvostupňových rozhodnutí beze změny.
2. Žalobce uvedl, že napadeným rozhodnutím byla výše odvodů nově stanovena poté, co předcházející rozhodnutí žalovaného zrušil Krajským soudem v Ostravě rozsudkem č. j. 22 Af 55/2015 – 39. Tím, že žalovaný snížil výši odvodů, sice splnil požadavek soudu na přehodnocení jejich výše z hlediska proporcionality, ale pouze mechanicky, bez obsahové logiky a smyslu, když stále chybí objektivní správní uvážení. Žalovaný zejména nepřihlédl k tomu, že žalobci byly vytýkány nepodstatné, v podstatě formalistické kroky, nikoliv nedodržení účelu a nenaplnění smyslu dotace, přičemž ani minimální část dotace nebyla vynaložena nesprávně. Žalovaný závěr o porušení rozpočtové kázně i nadále učinil pouze na základě zjištění, že žalobce porušil ustanovení dohody o vytvoření pracovních příležitostí, kterými se zavázal vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud částka hrubé mzdy, uvedená ve výkazu vyúčtování mzdových nákladů, nebude zaúčtována zaměstnanci k výplatě a po zákonných srážkách vyplacena před poskytnutím příspěvku Úřadem práce České republiky (dále jen „úřad práce“) a částka pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvádí z vyměřovacího základu zaměstnance, uvedené v tomto výkazu (dále jen „povinné pojistné“), nebude před poskytnutím příspěvku úřadem práce odvedena. K tomu skutečně došlo a část povinného pojistného byla odvedena v rozporu s dohodou až po poskytnutí příspěvku; zpoždění však bylo minimální a hlavně, k odvodu povinného pojistného fakticky došlo. Žalovaný nezohlednil závažnost konkrétního porušení podmínek poskytnuté dotace, závažnost jednotlivých pochybení žalobce ve vztahu k čerpané částce prostředků státního rozpočtu a nezabýval se posouzením, jaké byly dopady zjištěných pochybení. Žádná správní úvaha v tomto směru není v napadeném rozhodnutí obsažena a žalobce je proto považuje za nesprávné.

3. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, odkázal na napadené rozhodnutí a uvedl, že postupoval přesně podle pokynu soudu ve zrušovacím rozsudku.
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 28. 3. 2013 byla mezi žalobcem a úřadem práce uzavřena dohoda o vytvoření pracovních příležitostí, kterou se úřad práce zavázal poskytnout žalobci příspěvek ve výši 15 000 Kč na každé pracovní místo v počtu 20 pracovních míst v době od 1. 4. 2013 do 31. 3. 2014. Příspěvek se poskytoval částečně ze státního rozpočtu České republiky a částečně z Evropského sociálního fondu. V článku IV. odst. 2 této dohody se žalobce zavázal vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část úřadu práce, pokud částka hrubé mzdy uvedená ve výkazu vyúčtování mzdových nákladů nebude zaúčtována zaměstnanci k výplatě a po zákonných srážkách vyplacena před poskytnutím příspěvku úřadem práce a částka povinného pojistného nebude před poskytnutím příspěvku úřadem práce odvedena. V článku VII odst. 4 této dohody bylo sjednáno, že nevrácení příspěvku je porušením rozpočtové kázně podle § 44 odst. 2 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech.
6. Dne 12. 3. 2014 byla u žalobce provedena kontrola zaměřená na hospodaření s veřejnými finančními prostředky poskytnutými podle předmětné dohody, jejímž závěrem bylo, že žalobce porušil shora citovanou povinnost tím, že za duben 2013 příspěvek od úřadu práce obdržel dne 12. 6. 2013, na zdravotní pojištění odvedl pojistné až 21. 6. 2013, na sociální pojištění dne 8. 7. 2013, odvod z exekucí a daní z mezd dne 21. 6. 2013. Za květen 2013 žalobce obdržel příspěvek dne 11. 7. 2013, pojistné na zdravotní pojištění a sociální pojištění a odvod z exekucí a daní z mezd odvedl až dne 22. 7. 2013. Za září 2013 přijal žalobce příspěvek dne 7. 11. 2013, pojistné na zdravotní pojištění odvedl až 25. 11. 2013. Za říjen 2013 žalobce příspěvek obdržel dne 5. 12. 2013, pojistné na zdravotní pojištění a sociálním pojištění odvedl dne až 6. 12. 2013. Za tyto čtyři měsíce celkem obdržel žalobce na příspěvku 1 037 155 Kč a v rozporu s dohodou – tedy před odvody - byly vyplaceny příspěvky ve výši 283 292 Kč.
7. Dne 12. 6. 2014 vyzval úřad práce žalobce k vrácení 1 037 155 Kč do 30 dnů. Dne 20. 8. 2014 úřad práce předal správci daně oznámení o porušení rozpočtové kázně, na základě kterého byla dne 4. 9. 2014 u žalobce zahájena daňová kontrola se závěrem (zpráva z 26. 11. 2014), že žalobce nevrátil do 24. 7. 2014 poměrnou část příspěvku ve výši 1 037 155 Kč, čímž neoprávněně zadržel prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu. Dne 19. 12. 2014 správce daně rozhodl o povinnosti odvodu citovanými platebními výměry, proti kterým podal žalobce odvolání, o kterých žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 10. 7. 2015 č. j. 22088/15/5000-10470-708749.

8. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu. Krajský soud rozsudkem ze dne 19. 10. 2017 č. j. 22 Af 55/2015-39 rozhodnutí žalovaného z 10. 7. 2015 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, s odůvodněním, že žalovaný se měl zabývat nejen nevrácením peněžních prostředků na výzvu úřadu práce, ale také tím, zda zde byl relevantní důvod pro tuto výzvu, a posoudit jak otázku existence porušení dohody, tak důsledky, jaké toto porušení mělo pro státní rozpočet, resp. pro cíl, k jehož dosažení k uzavření dohody došlo, tak otázku proporcionality mezi následkem porušení dohody ze strany žalobce a následky pro žalobce ve formě vzniku povinnosti vrátit do státního rozpočtu a Národního fondu poskytnuté veřejné finanční prostředky. Současně soud zavázal žalovaného k tomu, aby v případě, že dospěje k závěru o povinnosti odvodu, zohlednil, že tento podle § 44 odst. 4 písm. c) zákona zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), odpovídá částce, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Postihnout odvodem tak lze za splnění podmínek pro tento odvod jen tu část příspěvku, která byla čerpána v rozporu s podmínkami předmětné dohody, tedy tu část příspěvku, u které žalobce odvod na povinné pojistné odvedl opožděně.
9. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí ztotožnil se správcem daně v závěru o nesplnění ujednání obsaženém v článku IV. dohody za měsíce duben, květen, září a říjen 2013, neboť žalobce povinné pojistné neodvedl předtím, než mu byl poskytnut příspěvek od úřadu práce. Za této situace úřad práce správně vyzval žalobce k vrácení poměrné části poskytnutého příspěvku, když relevantním důvodem pro vydání výzvy je úhrada odvodu povinného pojistného až po přijetí příspěvku úřadem práce. Nebyl však dán důvod vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně v plné výši poskytnutého příspěvku, neboť příspěvky vyplacené v rozporu s dohodou činily pouze 283 292 Kč. Ani tuto částku však žalobce úřadu práce nevrátil, ačkoliv tak byl dohodou povinen, a proto jej žalovaný k jejímu vrácení zavázal; v tomto směru prvostupňová rozhodnutí změnil. Dále uvedl, že princip proporcionality byl dodržen tím, že odvod za porušení rozpočtové kázně byl stanoven ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň, tedy ve výši poskytnutých příspěvků, u kterých nebyly splněny podmínky dohody.
10. Napadené rozhodnutí je však nepřezkoumatelné.
11. Podle § 44 odst. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech, *porušením rozpočtové kázně je neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu státního fondu, Národního fondu nebo státních finančních aktů jejich příjemcem.* Podle § 3 písm. f) zákona o rozpočtových pravidlech je *zadržením peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu porušení povinnosti vrácení prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu ve stanoveném termínu.* Právním důsledkem porušení rozpočtové kázně je odvod za porušení rozpočtové kázně, který činí částku, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň [viz § 44a odst. 4 písm. c), resp. počínaje 20. 12. 2015 písm. b) rozpočtových pravidel]. Pouze u podmínek, které poskytovatel dotace vyčlenil jako méně závažné, se uplatní odvod podle § 44a odst. 4 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech, tj. ve výši maximálně 5%.
12. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce porušil dohodu o vytvoření pracovních příležitostí, na základě které čerpal od úřadu práce příspěvek na každé pracovní místo.

13. Krajský soud ve svém předchozím rozsudku zavázal žalovaného zabývat se tím, jaké mělo nesporné porušení dohody vliv na účel, za kterým byla dotace žalobci poskytnuta, a teprve poté učinit závěr o tom, zda s porušením rozpočtové kázně je spojen odvod a v jaké výši; dále se měl zabývat proporcionalitou. K otázce, zda při konstatování porušení rozpočtové kázně je nutno se zabývat nejen tím, zda došlo k porušení dotačních podmínek, ale rovněž porušením účelu poskytnuté dotace, se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 30. 10. 2018 č. j. 1 Afs 291/2017-33, kde mimo jiné zdůraznil, že *každé porušení dotačních podmínek, které nejsou v rozhodnutí o poskytnutí dotace vymezené jako méně závažné, zakládá porušení rozpočtové kázně [§ 3 písm. e) ve spojení s § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel]. Při stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně je třeba vycházet ze zásady přiměřenosti, tedy rozumného vztahu mezi závažností porušení rozpočtové kázně a výší za předepsaného odvodu. Správce daně musí zvážit, zda je důvod k odvodu v plné výši čerpaných či poskytnutých prostředků státního rozpočtu či pouze k odvodu odpovídajícímu závažnosti a významu porušení povinnosti (§ 44a odst. 4 rozpočtových pravidel) a své rozhodnutí náležitě odůvodnit. Týká-li se povinnost oddělitelné části poskytnuté dotace, odvod bude stanoven pouze částkou, odpovídající této části dotace. I zde však mohou vyvstat okolnosti, které mohou s ohledem na malou závažnost porušení povinností vést správce daně ke snížení odvodu ve smyslu zásady přiměřenosti (§ 44a odst. 4 rozpočtových pravidel).*
14. Krajský soud tak nemá důvod měnit svůj závěr, přijatý v předchozím rozsudku. Byť v posuzovaném případě k porušení rozpočtové kázně nedošlo porušením dotačních podmínek, ale zadržením poskytnutých peněžních prostředků, je i v tomto případě nezbytné uvážit, jaký je vztah mezi závažností porušení rozpočtové kázně a výší za ní předepsaného odvodu.
15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí upravil výši odvodu tak, aby odpovídala povinnosti postihnout odvodem pouze tu část poskytnutých peněžních prostředků, u kterých k porušení povinnosti došlo, čímž splnil pouze část toho, k čemu jej krajský soud zavázal. Vztah mezi porušením povinnosti žalobcem a výší předepsaného odvodu napadené však žalovaný neuvážil. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné a odporující závaznému právnímu názoru, vyslovenému krajským soudem v citovaném rozsudku 22 Af 55/2015-39. Krajský soud je proto bez jednání zrušil postupem podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V dalším řízení žalovaný uváží při konstatování, že k porušení rozpočtové kázně žalobcem došlo, zda pozdní odvod na povinné pojistné sám o sobě odůvodňuje stanovení odvodu a v jaké výši, přihlédne rovněž ke vztahu mezi následkem porušení dohody ze strany žalobce a následky pro žalobce ve formě vzniku povinnosti vrátit do státního rozpočtu a Národního fondu poskytnuté veřejné finanční prostředky; svou úvahu také odůvodní.
16. Vzhledem k tomu, že v řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, vzniklo mu v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, k jejichž náhradě soud žalovaného zavázal. Náklady řízení žalobce představují zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč, dále odměna ze zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3 100 Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za dva úkony právní služby, příprava převzetí zastoupení a sepsání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky, dvakrát režijní paušál ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky, a dále DPH z těchto částek

s výjimkou zaplaceného soudního poplatku podle § 57 odst. 2 s. ř. s. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovaného k jejich zaplacení žalobci zavázal, a to k rukám zástupkyně žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 15. ledna 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu